

Aflevering 81

Voor en achter

Ze konden niet door één deur, en toch moesten ze, de twee kapelaans van de St. Lambertusparochie. Beide kerkelijke dienaars hadden het kapelaniegebouw in de Kerkstraat als thuisbasis. Het bewonen van het voorhuis (aan de straatzijde) was het voorrecht van de oudste kapelaan. De jongste kreeg het achterhuis toegewezen. Deze moest soms jaren wachten (totdat er weer een jongere collega benoemd werd) voordat hij 'bevorderd' werd naar het voorhuis.

In juni 1744 bracht bisschop Werbrouck van Roermond een bezoek aan Nederweert. Hij kwam aan op de avond van 16 juni en overnachtte bij de pastoor. De volgende ochtend werd hij door bevolking en schutterij begeleid naar de kerk, waar hij een mis opdroeg. Vervolgens inspecteerde hij het kerkgebouw en de algehele toestand van de parochie. De uitkomst stemde hem niet tot vreugde. Hij constateerde onder andere dat het kerkgebouw al jarenlang ernstig in verval was. De koster verwaarloosde zijn functie en bleek niet capabel voor zijn taken. Na de inspectie ging de bisschop in de openlucht over tot het massaal toedienen van het sacrament van het vormsel. De toeloop van parochianen was onverwacht zo overweldigend dat de bisschop moest vluchten naar de kerk en de deur moest laten sluiten. Mondjesmaat werden de parochianen per buurtchap binnengelaten en tot in de vroege avond bleef de bisschop doorgaan met het vormen. Daarbij kwam hem ter ore dat er conflicten waren tussen de twee kapelaans, Jacob Caris en Jan Vullers. De bisschop besloot zijn bezoek met een dag te verlengen en gebruikte die om een bezoek aan de querelanten te brengen.

Waar gingen de geschillen over? De beide kapelaans ruzieden onder andere over wie bij een plechtige mis met drie geestelijken, op welke plek naast de pastoor op het priesterkoor mocht staan. Beiden claimden de ereplaats, namelijk de Epistelzijde (zuidzijde). Er was een nog veel banaler twistpunt. In de kapelanie was slechts één toilet, dat alleen toegankelijk was via de slaapkamer van de jongste kapelaan, dus via het achterhuis. Als de oudste kapelaan toegang tot het toilet wilde, dan moest dat met medewerking van de jongste kapelaan en dat gaf veel wrovel. De bisschop velde een even simpel als

De dubbele kapelanie in de Kerkstraat. Een rijksmonument, maar desalniettemin op verzoek van het gemeentebestuur in 1971 afgebroken. Nu is hier de Burgemeester Hobusstraat.

Foto archief SGN.

voorspelbaar Salomonsoordeel. Hij beval de bouw van een tweede toilet, waarvan de kapelaans samen de kosten moesten delen. Tijdens zijn bezoek stelde de bisschop nog iets anders vast. Onder het motto "Nu we hier toch zijn..." ontdekte hij dat vanuit de slaapkamer van de oudste kapelaan een deur rechtstreeks toegang verschaftte tot de in het midden van het gebouw gelegen slaapkamer van de huishoudster. De bisschop benadrukte in zijn gedetailleerde verslag van de kwestie dat er geen verdenking was van oneerbare situaties. Om alle verleidingen te weerstaan oordeelde hij toch dat de deur tussen de kamers van de oudste kapelaan en de dienstmaagd dichtgemetseld moest worden. De deugd moest vooral in het in het midden blijven, en de kapelaans vóór en achter.

Alfons Bruekers